

BAYINDIRLIK VE İSKAN
BAKANLIĞI

YAPI İŞLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN 3. CUMHURBAŞKANI CELAL BAYAR'IN
ANIT MEZARI İLE YAKIN VE UZAK ÇEVRE DÜZENLEMESİ PROJE YARIŞMASI

CELAL BAYAR'IN ANIT-MEZARI İLE YAKIN VE UZAK
ÇEVRE DÜZENLEMESİ SERBEST - ULUSAL PROJE YA-
RIŞMASI ŞARTNAMESİ

I- TANIM VE AMAÇ :

Türkiye Cumhuriyeti'nin 3. Cumhurbaşkanı ve Atatürk'ün yakın çalışma arkadaşlarından Celal BAYAR için doğduğu yer olan BURSA ili Gemlik ilçesine bağlı Umurbey köyünde bir Anıt-Mezar yaptırılacaktır.

Anıt-Mezar ile yakın ve uzak çevre düzenlemesinin, mimarlık, mühendislik, sanat ve çevre projelerinin elde edilmesi işi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Serbest ve Ulusal olarak yarışmaya çıkarılmıştır.

Amaç, günün mimarlık, mühendislik, sanat anlayışına en uygun ve çevreye duyarlı projeyi elde etmek ve güzel sanatları teşvik etmektir.

II- YARIŞMAYA KATILMA ESASLARI :

Yarışmaya katılacakların;

- Türk Mühendis ve Mimar Odalarına kayıtlı olmaları, (Ekipbaşı için aranacaktır.)
- Şartname alarak adres bırakmış olmaları, şarttır.

III- YARIŞMANIN ŞEKLİ :

Yarışma serbest, ulusal ve tek kademelidir.

IV- JÜRİ ÜYELERİ VE RAPORTÖRLERİN İSİM VE KİMLİKLERİ :

A) DANIŞMAN JÜRİ ÜYELERİ :

- Dr.Baha AKŞİT	:	Tarihçi-Yazar
- Gülay ANDAÇ	:	Y.Mimar-Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Mimari Proje
Dairesi Başkanı
- Demirtaş Celal BAYAR	:	Y.İnş.Mühendisi
- Dr.Milüfer GÜRSOY	:	Celal Bayar Vakfı Başkanı
- Cemal KUTAY	:	Tarihçi-Yazar
- Prof.Dr. Yüksel ÖZTAN	:	Peyzaj Mimarı-Y.Ziraat Mühendisi
- Dr. Faruk SÜKAN	:	

B) ASLİ JÜRİ ÜYELERİ :

- Prof.Orhan ALSAÇ	:	Y.Müh.Mimar
- Yrd.Doç.Mete DEMİRBAŞ	:	Heykeltıraş
- Prof.Haluk KARAMAĞARALI	:	Mimarlık ve Sanat Tarihçisi
- Yalçın OĞUZ	:	Y.Müh.Mimar
- Prof.Dr. Metin SÖZEN	:	Mimarlık ve Sanat Tarihçisi

C) YEDEK JÜRİ ÜYELERİ :

- Vildan ÇETİNTAŞ : Heykeltraş
- Merih KAPAASLAN : Y.Müh.Mimar
- Bilal YAKUT : Y.Müh.Mimar

D) RAPORTÖRLER :

- Selahattin GÖRKEM : Mimar
- Bayar KALEBEK : Mimar

V- YARIŞMACILARA VERİLECEK BELGELER :

- a) Yarışma Şartnamesi,
b) İhtiyaç Programı,
c) Celal Bayar Biyografisi
d) Umurbey İmar Planı : 1/5000
e) Yarışma Alanı Çevresi İmar Planı : 1/1000
f) Plankote : 1/500
g) Mevcut konferans salonu ile müze-kitaplık binalarının röleve projeleri : 1/100
h) Meteorolojik kayıtlar,
ı) Jeolojik rapor,
i) Celal BAYAR'ın çeşitli konuşmalarından alıntılar.

VI- YARIŞMACILARDAN İSTENEN BELGELER VE NİTELİKLER :

A) ÇİZİMLER :

Projeler aydıngere çini mürekkebi ile çizilecektir. 2 takım mavi ve siyah ozalit kopyası orijinalleriyle teslim edilecektir. Çizimlerde renk, teknik vb. herhangi bir sınırlama yoktur. Paftalar sergileme kolaylığı bakımından aynı veya birbirlerinin katları büyüklüğünde olacaktır, her paftanın sağ alt köşesine asılma şeması, sağ üst köşesine 5 rakamlı rumuz yazılacaktır.

1) Vaziyet Planları

- a) Yerleşim planı (Arsayı kapsayacak şekilde; 1/100 ölçekli)
b) Yakın çevre düzeni planı (Yakın çevreyi kapsayacak şekilde ; 1/500 ölçekli.

2) Planlar, Kesitler ve Görünüşler

1/100 ölçekli olacaktır.

3) Detaylar

Mezar veya yakın çevresindeki düzenlemede yer alacak anlatım ve tanımlı elemanlarının (rölyef, yazı vb.) uygun ölçekli çizimleri, maketleri veya modelleri verilecektir.

4) Perspektif

Mezar ve çevresindeki düzenlemenin görsel etkisini anlatan en az bir perspektif verilecektir. (Renk ve teknik serbesttir.)

B) MAKET :

Yerleşim maketi 1/100 ölçekli yapılacaktır. Renk ve malzeme serbesttir. Maket sınırı plankotede gösterilmiştir. Makette mevcut tesisler gösterilecektir.

C) RAPORLAR

Bu raporda yarışmacılar mimarlık, şehircilik, sanat, peyzaj açılarından konuyu yorumlayıcı, yapı ve malzeme özellikleri hakkında çizimlerini destekleyici açıklamalar yapacaklardır. Ayrıca aydınlatma, seslendirme ve altyapı konularındaki yaklaşımları açıklayıcı ilgili uzmanlık dalları mensuplarınca hazırlanacak raporlar da bu rapora eklenecektir.

D) KİMLİK ZARFI

Yarışmacılar proje ve eklerinin teslim edildiği ambalajın içine proje ile aynı rumuzu taşıyan "Celal Bayar'ın Anıt-Mezarı ile Yakın ve Uzak Çevre Düzenlemesi Proje Yarışması Kimlik Zarfı" ibaresi yazılı bir zarfın içine;

1. a) Yarışma koşullarını aynen kabul ettiklerini,
b) Ad ve Soyadlarını,
c) Mezun oldukları okul ve diploma numaralarını,
d) Üyesi oldukları oda ve sicil numaralarını,
e) Adreslerini,

bildirir imzalı bir belge ile

2. Diğer mühendislik, uzmanlık ve sanat dallarına ait hizmetleri yerine getirenlerin ayrı ayrı;

- a) Ad ve Soyadlarını,
b) Mezun oldukları okul ve diploma numaralarını,
c) Üyesi oldukları oda ve sicil numaralarını, (Sanatçılar için bu koşul aranmayacaktır.)
d) Adreslerini,

bildirir ayrı ayrı bizzat bu kişilerce düzenlenmiş imzalı birer belge konacaktır.

3. Yarışmaya katılan proje sahiplerinden yarışmada ödül ve mansiyon kazanamadıkları halde kimliklerinin açıklanmasını dileyenler kimlik zarfının üzerine "Açılabilir" kaydını koyabilirler. Üzerinde "Açılabilir" kaydı bulunan kimlik zarfları, jüri tarafından projeleri ödül ve mansiyon kazanmamışlarsa da açılır ve kimlikleri açıklanır ve bu husus tutanakta belirtilir.

E) YAZIŞMA ADRESİ ZARFI

Yarışmacılar, projelerdeki rumuzu taşıyan bir zarfın üzerine "Celal Bayar'ın Anıt-Mezarı ile Yakın ve Uzak Çevre Düzenlemesi Proje Yarışması Yazışma Adresi Zarfı" ibaresini yazarak içine adreslerini koyacaklardır.

VII- ÖDÜL-MANSİYON-SATINALMA

A) Ödül ve Mansiyonlar :

1. Ödüle Net : 20 Milyon TL.
2. Ödüle Net : 15 Milyon TL.
3. Ödüle Net : 10 Milyon TL.

5 adet Mansiyon, herbirine net : 7,5 Milyon TL. ödenecek olup, ayrıca jüri emrine satınalma için 12 Milyon TL. ayrılmıştır.

B) Ödül, mansiyon ve satınalma bedelleri, sonucun gazete ile ilanından en geç bir ay sonra yarışmacılara 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29. maddesine göre ödenir.

VIII- YARIŞMADA ÇIKARMA

1. Şartnamenin II. maddesindeki esaslara uymayan projeler,
 2. Üzerinde sahibinin kimliğini belli edecek tarzda işaret bulunan veya isim yazılı projeler,
 3. Kimlik zarfı ve içerisindeki belgeleri olmayan projeler,
- jüri kararıyla yarışma dışı bırakılırlar.

IX- SÜRELER

A) SORU VE CEVAPLAR

Yarışmacılar .5 Ocak 1990... tarihine kadar yarışma raportörlüğüne ulaşacak şekilde açıklanmasını istedikleri hususlarla ilgili soru sorabilirler. Jürinin sorulara vereceği yanıtlar 15 gün içinde şartname alıp, adres bırakan yarışmacılara postalanacaktır.

B) PROJELERİN TESLİM GÜNÜ, YERİ VE ŞARTLARI

Yarışma 5 Mart 1990... günü mesai bitiminde (Saat 17.30 da) sona erecektir. Yarışmacılar projelerini ve eklerini en geç belirtilen gün ve saate kadar (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Ankara Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü Eskişehir Yolu O.D.T.Ü Karşısı -ANKARA) "Celal BAYAR'ın Anıt-Mezarı ile Yakın ve Uzak Çevre Düzenlemesi Proje Yarışması Raportörlüğüne elden ve makbuz karşılığı teslim edeceklerdir. Belirtilen gün ve saatten sonra getirilen ve posta vb. yollarla gönderilen projeler teslim alınmayacaktır.

C) RUMUZ VE AMBALAJ ESASLARI

1) Rumuz;

Her paftanın ve raporlarda her sayfanın, zarfların her birinin, maketin, modellerin ve ambalajın sağ üst köşelerine 5 rakamlı bir rumuz yazılacaktır. Rumuz; paftalar, maket ve ambalaj üzerine 1 x 4 cm. ebadında, raporlar ve zarflar üzerine daktilo rakamlarıyla yazılacaktır.

2) Ambalaj;

Proje ve ekleri üzerinde rumuzla birlikte "Celal BAYAR'ın Anıt - Mezarı ile Yakın ve Uzak Çevre Düzenlemesi Proje Yarışması" ibaresi yazılacaktır. Projeler katlanmayacak, gerektiğinde projeler ve maket için ayrı ambalaj yapılacaktır. Birden fazla ambalaj sözkonusu olduğunda her birinin üzerine rumuz ve yukarıda belirtilen ibare yazılacaktır.

D) JÜRİ DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

Jüri değerlendirme çalışmaları için 9 Mart 1990 tarihinde Saat 10.00 da toplanacaktır.

E) SONUÇLARIN İLANI

Sonuçlar, Resmi Gazete ile iki adet günlük gazete yoluyla ilan edilecektir.

F) SERGİ YERİ VE SÜRESİ

Tüm projeler Ankara'da sonuçların ilk ilan tarihinden itibaren 1 hafta süreyle sergilenecektir.

G) KOLLOKYUM

Sergi süresi içinde kollokyum düzenlenecek olup, kesin tarihi sonuçlarla birlikte ilan edilecektir.

H) PROJELERİN GERİ VERİLMESİ

Ödül, mansiyon veya satınalmayla ödüllendirilen projeler dışında kalan projeler sergiden sonra 1 ay içinde yarışma raportörlüğünden teslim sırasında verilen makbuz ibraz edilerek imza karşılığı orijinaler-maketler geri alınabilecektir. Bu süre içinde alınmayan projelerden Bakanlık sorumlu olmayacaktır. Yarışmaya katılan tüm projelerin bir takım ozalit kopyası Celal Bayar Vakfı Müzesine verilmek üzere Bakanlık tarafından alıkonacaktır.

X- ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Yarışmanın sonuçlanmasından sözleşmenin imzasına kadar geçecek sürede Bakanlık ile yarışmacı arasında doğabilecek anlaşmazlıklar Ankara Mahkemelerinde çözülecektir.

XI- BİRİNCİ ÖDÜLÜ KAZANANA İŞİN NASIL VERİLECEĞİ

A) Yarışmada ödül, mansiyon ve satınalmaya değer bulunan bütün projeler BAKANLIK'ın malı olacaktır.

B) Bakanlık uygulama projelerini ve uygun görülmesi halinde mesleki kontrollük hizmetlerini yarışmada birinciliği kazanan proje sahibine yaptıracaktır.

Ancak, ödeneğin sağlanamaması, arsanın veya ihtiyaç programının önemli ölçüde değiştirilmesi hallerinde BAKANLIK uygulama projelerini yaptırıp yaptırmamakta serbest kalacaktır.

C) Proje hizmetlerinin bedeli aşağıdaki şekilde saptanmıştır.

Mimarlık Hizmetleri;
İnşaat Mühendisliği Hizmetleri;
Tesisat-Elektrik Mühendisliği Hizmetleri;
Altyapı Hizmetleri;
Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri.

1990 yılı fiyatlarına göre TOPLAM : 200.000.000,-TL.

Sözleşme tarihinde, yıllık fiyat farkı hesabı kararnamesi gereğince yayınlanan tebliğ esaslarına göre uygulama yapılacaktır.

Heykeltraşlık Hizmetleri : Eserin uygulanması sanatçının yükümlüğündedir. Bu durum gözönüne alınarak sanatçı, işçilik, tasarım, imalat, taşıma, yasal vergi vb. giderleri içerecek şekilde eserin bedelini (1990 yılı fiyatı olarak) bir raporla belirtecektir. Maliyet tavanı üst sınırı hiçbir şekilde 1990 yılı değerlerine göre 250.000.000,-TL.yi geçmeyecektir. Bu maliyet raporuna göre sanatçı ile (proje ve inşaat işinin tamamlanmasından sonra) ayrı bir sözleşme yapılacaktır. Sözleşme tarihinde yıllık fiyat farkı hesabı kararnamesi gereğince yayınlanan tebliğ esaslarına göre uygulama yapılacaktır.

D) Mesleki kontrollük hizmetleri (mimari, statik, tesisat, peyzaj) idarece uygun görülmesi halinde Mimarlık Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi dahilinde verilecektir.

CELAL BAYAR'IN ANIT-MEZARI İLE YAKIN VE UZAK
ÇEVRE DÜZENLEMESİ PROJE İHTİYAÇ PROGRAMI

Türkiye Cumhuriyeti'nin 3. Cumhurbaşkanı Celal BAYAR'ın mezarı, doğduğu yer olan BURSA'nın Gemlik ilçesine bağlı Umurbey Köyünde Celal BAYAR Vakfına ait alanda bulunmaktadır.

Aynı alan içerisinde Vakıfa ait konferans salonu ve kütüphanemüze yapıları yer almaktadır.

Anıt-Mezar plankotede gösterilen alan içinde düzenlenecektir.

Mezar, bir simge ile belirlenecektir. Simgenin tanımı ve biçimlendirilmesi, Celal BAYAR'ın şahsiyeti, felsefesi, telakkileri, tercihleri göz önüne alınarak, yarışmacılara bırakılmıştır. Öneri açık, yarıaçık veya kapalı mekansal bir düzenleme, plastik, yontu, vb. bir sanat eseri olabileceği gibi bunların bir kompozisyonu da olabilir. Çözünlemede merhumun yaşam hikâyesini ve yaptığı hizmetleri konu alan anlatım ve tanıtım elemanlarına (rölyef, yazı vb.) yer verilecektir.

Yeni yapılacak Anıt-Mezar ile mevcut konferans salonu, kütüphanemüzeden oluşan ve alanın yakın çevresindeki meydan, çınar ağacı, kahvehane ve doğduğu evle bütünleşen bir kültürel çevre oluşturulacaktır.

Alan içerisinde bulunan mevcut tesislerin iyileştirilmesi, tarihi ve doğal değerlerin korunması ve yeni önerilerle çevrenin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi istenmektedir. Sonuçta Celal BAYAR'ın; Umurbey köyü ile bütünleşen bir anlayış içinde, tanıtmak, anlatmak, anmak amacı ile bir mekansal düzenin gerçekleştirilmesi düşünülmektedir.

- Bu sahada Anıt-Mezar alanının bakımı, korunması için gerekli mekanlar yer alacaktır. (Güvenlik, bekçi, bakım aletleri, dinlenme, depo, wc.lavabo ... vb.)

- Yarışmacılardan alanın bakım ve güvenliğini sağlayıcı, sınırlarını belirleyici ve peyzajı zenginleştirici çözümler beklenmektedir.

- Tören yapılmasına olanak verecek bir düzenleme düşünülmektedir.

- Mevcut tesislerin iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve öneri proje ile bütünleştirilmesi istenmektedir.

İKLİM DURUMU :

GENEL ESASLAR:

İL : BURSA
İLÇE : GEMLİK
BÜCAK : UMURBEY

YAZ EN YÜKSEK SICAKLIK : 39,5°
YAZ EN DÜŞÜK SICAKLIK : 11,5°
KIŞ EN YÜKSEK SICAKLIK : 21,0°
KIŞ EN DÜŞÜK SICAKLIK : -10,5°

GÜNLÜK EN ÇOK YAĞIŞ MİKTARI : (MM)

YAZ : 55,1 İLKBAHAR : 40,3
KIŞ : 94,0 SONBAHAR : 92,4

YILLIK ORTALAMA KARLA ÖRTÜLÜ GÜNLER SAYISI : 7 GÜN
EN YÜKSEK KAR ÖRTÜSÜ KALINLIĞI (CM) : 31
YILLIK ORTALAMA SİSLİ GÜNLER SAYISI : 11,8
YILLIK ORTALAMA DOLULU GÜNLER SAYISI : 0,9
YILLIK ORTALAMA KIRAĞILI GÜNLER SAYISI : 9,8

EN KUVVETLİ RÜZGAR YÖNÜ VE KUVVETİ : (M/S)
İLKBAHAR : W, ,8
YAZ : W, NE, 7
SONBAHAR : W, NE, 8
KIŞ : E, NE, 8

(Ortalama ve ekstrem kıymetler meteoroloji bülteni 1974 yılı basımından alınmıştır.)

R A P O R

İşin Adı : Umurbey Celal BAYAR'ın Anıt Mezarı.

Konusu : Zemin etüdü.

İlimiz Gemlik ilçesi Umurbey köyünde yapılacak Anıt-Mezar'ın zeminini incelendiğinde;

Yapılaşma alanının oldukça dik bir topografyaya sahip olduğu gözlenmektedir.

Zemin yüzeyden itibaren kalınlığı eğime bağlı olarak değişen koyu kahve renkli birleştirilmiş toprak tasnifinde CL sınıfında alçaktan orta dereceye doğru plastisitede inorganik killler, çakıllı, kumlu, siltli killler, yağsız killerdir. Bu tabakanın altında alan ve yakın çevresinde ana kaya olarak gözlenen kireç taşları yer almaktadır. Yer yer 90° ye yakın eğimler sunan bu formasyon çatlaklı ve kırılğan bir yapıya sahiptir. Yüzeyde kalan kesimleri su ve dış etkenlerden kolayca etkilenip ayrışan bu birim derinlere doğru oldukça sert olup, yüksek taşıma gücüne sahiptir.

Yapılaşma alanında zemin olumsuz etkileyecek yeraltı suyu bulunmamaktadır. Ancak, eğimden dolayı üst kotlardan kurtulan ve topografyaya paralel hareketlenen su sızıntıları olabilecektir.

Alanın kısa mesafelerde dik eğime sahip olması nedeniyle hafriyatta oluşacak dik şevin kademeli olarak koruyucu duvarla emniyete alınması gerekmektedir.

Topografyaya paralel tabakalanmadan ötürü hafriyat neticesi, özellikleri ve taşıma güçleri farklı formasyonla karşılaşılacaktır. Bu nedenle temel alt kotunun ana kaya üzerinde oluşturulması emniyetli bir yapılaşma sağlayacaktır.

Netice olarak;

Yukarıda bahsedilen özellikler, zeminin genel nitelikleri ile yerindeki kıvam ve sıklığı dikkate alındığında zemin emniyet gerilmesinin 2.00 kg/cm². olarak uygulanması tavsiye olunur.

Sabriye AKSÖZ
Kim.Müh.
İmza

ASLININ AYNIDIR
/ / 1989

CELAL BAYAR BİYOGRAFİSİ

16 Mayıs 1883 yılında Bursa-Gemlik-Umurbey'de doğmuştur. Tarihimizde 93 Harbi olarak anılan 1877/78 Türk-Rus Savaşı sırasında Türkiye'ye göçen Abdullah Fehmi Efendi'nin üçüncü çocuğudur. Darülmualim mezunu olarak Abdullah Fehmi Efendi Türkiye'ye gelince Bursa Gemlik Umurbey Rüştiyesine Başöğretmen olarak atanmıştır.

Mahmut Celal rüştiyeyi bitirdikten sonra, iki büyük oğlunu daha önce kaybetmiş olan babası tarafından başka okula gönderilmemiş, babasından Arapça ve Farsça dersleri almıştır. Gemlik Mahkemesi ve reji idaresinde çalıştıktan sonra Bursa Ziraat Bankasına girmiştir. Burada çalışırken İpekçilik Okulunda okumuş ve aynı zamanda Fransızca öğrenmiştir. 1903 yılında Reşide hanımla evlenmiştir. 1905 yılında Deutsche Orient Bank'ta çalışmaya başlamıştır.

Aydın bir öğretmen olan babası Abdullah Fehmi Efendi, dayısı Mustafa Levket Efendinin etkisiyle ve çalıştığı bankaya gelen yabancı gazetelerden yurt dışında faaliyet göstermekte olan Jön Türklerin fikirlerini öğrenerek ülke sorunları hakkında bilgisini artırırken fikirlerini geliştirmiştir. Bu arada, 1906 sonbaharında o sırada gizli faaliyet gösteren İttihak ve Terakki Cemiyeti'ne girmiştir. 1908 yılında 2. Meşrutiyet'in ilanıyla bu cemiyetin muhafaz üyesi olduğu açıklanmıştır.

31 Mart olayı sırasında gerici hareketin Bursa yöresinde yayılmasının önlenmesi için bir gönüllü oluşturulmasında önyak olmuştur.

Bursa'daki yararlı faaliyetleriyle göze çarpan Mahmut Celal Bey Talat Paşa'nın ısrarıyla 1913 Şubat ayında İttihak ve Terakki'nin İzmir bölgesi Katib-i Mesulü olarak görevlendirilmiştir. Bu sırada Rumlar, bölgeyi Yunanistan'a bağlamayı amaçlayan ve Makedonya'da Balkan harbinden önce yürütülen ve başarılı olunan faaliyetlere benzer yoğun bir çalışma içinde idiler. Bu faaliyetlere karşı alınan tedbirler ve izlenen politika Rumların bu bölgede başarısını önemiştir. Mahmut Celal Bey bu tür siyasi faaliyetlerin yanı sıra ekonomik faaliyetlere de büyük önem vermiştir. Bu çerçevede yöre gençleri arasında giriştiği propoganda çalışmalarıyla üzüm, incir, pamuk gibi ürünlerin değerlendirilmesine dönük kooperatifler kurulmasına, ithalat ve ihracat işlerine Türklerin de katılmasına önyak olmuştur. Bu şekilde o sırada tamamen yabancıların ve azınlıkların tekelinde bulunan Ege Bölgesi ekonomisinde Türkler de yerlerini almaya başlamıştır. Öte yandan Liman, Demiryolu, Reji İdaresi gibi yerlerde o zamana kadar ancak hamallık vb. işlerde çalıştırılan Türklerin de önemli görevlerde çalışmalarını sağlamıştır. Şimendifer Okulunun kurulmasında rol oynamıştır.

Birinci Dünya Savaşından Osmanlı İmparatorluğu'nun yenilgiyle çıkması üzerine İttihak ve Terakki Partisinin dağılması ve pek çok yönetici ve üyesinin ülkeden ayrılmalarına karşın Mahmut Celal Bey İzmir'den ayrılmamış, Halka Doğru isimli bir dernek kurarak aynı isim altında çıkardığı gazeteyle halkı birliğe davet etmeye ve orta sınıfa güçlenmesi için çalışmalarına devam etmiştir.

Diğer yandan savaş sonrası Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanması planlarının bir parçası olan Ege Bölgesinin Yunanistan'a verilmesi düşüncesinin ortaya çıkması üzerine kurulan Müdafa-i Hukuk Cemiyetinin kuruluşunda rol almıştır. Muhtemel bir işgal girişimine karşı silahlı mücadele fikrini ortaya atmıştır.

Bu sırada imparatorluğun savaş sonrası zayıflığından da yararlanan azınlıkların ve galip devletlerin başkasıyla kurulan ve üyelerinin çoğu azınlıklardan oluşan bir mahkemede savaş öncesi Rumların Ege'de giriştikleri faaliyetlere karşı yapılan çalışmalarını nedeniyle yargılandığıysa da delil yetersizliğinden beraat etmiştir.

O tarihlerde muhtemel bir işgale alınabilecek önlemleri görüşmek üzere Ege Bölgesi aydınları tarafından yapılan toplantılardan, 18 Mart'ta yapılan Ali ÇETİNKAYA'nın da katıldığı bir toplantıda silahlı mücadele kararı alınmış, bunun üzerine Mahmut Celal Bey 19 Mart'ta Ödemiş Tire yöresine gitmek üzere İzmir'den ayrılmıştır. Bu yörede halkı örgütleme çalışmalarında bulunmuştur. Yörük Ali, Demirci Efe gibi efelerle iyi ilişkiler kurarak 15 Mayıs 1915 de İzmir'in işgaliyle Ege bölgesinde ilirlemeye çalışan Yunan işgal birliklerine karşı halkın direnişini örgütlemiştir. Bu faaliyetlerini Galip Hoca adıyla yürütmüştür. Daha sonra Saruhan temsilcisi olarak son Osmanlı Meclis-i Mebusanı'na seçilmiştir. Burada 12 Ocak 1920 tarihinde Yunan işgali aleyhinde sert bir konuşma yapmış, ancak bu konuşmasına İstanbul'daki işgalciler tarafından sansür konmuştur. (13 Mart 1919) Ertesi gün işgalciler tarafından Meclisin kapatılması ve tutuklamalara girişilmesi üzerine saklanarak gizlice Bursa'ya gitmiştir. Orada Atatürk'den aldığı bir telgraf üzerine İstanbul Hükümeti'nin Kuvay-i Milliye üzerine gönderdiği Anzavur birliklerine karşı girişilen hareketin örgütlenmesine katılmıştır.

Bu çalışmalar sırasında Demirci Efe tarafından işgal güçlerine karşı mücadele için davet edilmiştir. Durumu Ankara'ya bildirdiğinde Atatürk onun Ege'ye gitmesi yerine Ankara'ya gelmesini istemiştir. Böylece sonraki yıllarda Bakanlık, Başbakanlık gibi görevlerle Atatürk'le birlikte geçecek çalışma dönemi başlamıştır.

Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisinde daha çok ekonomik konularda katkılarda bulunmuştur. Önce İktisat Komisyonu üyeliği yapmış daha sonra 27 Şubat 1921'de İktisat Vekilliğine getirilmiştir. Savaş durumundaki ülkenin ekonomisinin düzeltilmesi amacıyla yoğun çalışmalarda bulunmuştur. Lozan Konferansında Ekonomi Danışmanı olarak görev almış, 6 Mart 1924 tarihinde İmar ve İskan Bakanlığına getirilmiş savaş sonrası Anavatan'a gelen göçmenlerin iskanıyla meşgul olmuştur. Daha sonra İmar ve İskan Bakanlığından çekilerek 26 Ağustos 1924 tarihinde Atatürk'ün emriyle İş Bankasını kurmuştur.

9 Eylül 1932 yılında İktisat Vekili olarak tekrar hükümette görev almıştır. Bu görevi sırasında çeşitli ticari ve sınai müessesenin kuruluşu gerçekleşmiştir.

5 Kasım 1937 tarihinde yeni bir ekonomik programla Başbakanlığa getirilmiştir. Atatürk'ün ölümü ve İsmet İNÖNÜ'nün Cumhurbaşkanlığına seçilişi sırasında fırsatçı Cumhuriyet düşmanlarına taviz vererek; bir sarsıntıya yol açmadan Cumhuriyet'in devamına destek olmuştur. 25 Ocak 1939 tarihinde Meclisin seçimleri yenileme kararından sonra Başbakanlık görevinden istifa etmiştir.

İzmir Milletvekili olarak Meclisteki çalışmalarını sürdürürken partinin genel siyasetini tasvip etmediğinden 3 Aralık 1945 tarihinde kurucularından birisi olduğu Cumhuriyet Halk Partisinden istifa etmiş, Fuat Köprülü, Refik Koraltan ve Adnan Menderes ile Demokrat Parti adıyla yeni bir partinin kuruluşuna katılmış ve gizli oyla bu partinin genel başkanlığına seçilmiştir. (7 Ocak 1946) 21 Temmuz 1946 tarihinde yapılan seçimde bu parti muhalefet partisi olarak Meclise girmiştir.

14 Mayıs 1950 tarihinde yapılan seçimlerde ise Demokrat Parti mecliste çoğunluğu elde ederek iktidar olmuş ve Mahmut Celal BAYAR 22 Mayıs 1950 tarihinde Cumhurbaşkanı seçilmiştir. 1954 ve 1957 seçimlerini de kazanan Demokrat Partinin 10 yıl süren iktidarı sırasında Celal BAYAR Cumhurbaşkanlığı görevini sürdürmüştür.

Bu dönemde dış politikada :

- Kore Savaşı'na katılma kararı (20 Temmuz 1950)
- Nato İttifakına giriş. (18 Ocak 1952)
- Türkiye-Yugoslavya Dostluk ve İşbirliği Antlaşması (28 Şubat 1953)
- Balkan Anlaşması (9 Ağustos 1954)
- Bağdat Paktının imzalanması. (24 Şubat 1955) Bu pakta İngiltere'nin (4 Nisan 1955), Pakistan'ın (23 Eylül 1955), İran'ın (3 Kasım 1955) girişleri.
- Kıbrıs'la ilgili Zürih (11 Şubat 1959) Londra (19 Ağustos 1959) anlaşmaları,

gibi önemli olaylar yaşanmıştır. Dış politikada Atatürk'ün "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" ilkesine bağlı kalınmıştır.

Ekonomik alanda ise devletin ağır sanayi yatırımları yanısıra özel sektörün de teşvikine önem verilmiş, tarımda makineleşmeye geçilmiş, sulama, elektrik, ulaşım alanlarında yatırımlara girişilmiştir.

Demokrat Parti iktidarının son yıllarına doğru siyasi gerginlik artarak 27 Mayıs 1960 tarihinde Silahlı Kuvvetler yönetime el koymuş, Cumhurbaşkanı Celal BAYAR ve arkadaşları tutuklanarak Yassıada'ya götürülmüşlerdir. Buradaki yargılamalar sonucunda önce idama mahkum edilen Celal BAYAR'ın cezası sonra ömür boyu hapse çevrilmiş ve 15 Eylül 1961 de İmralı'ya 1 hafta sonra işe Kayseri Cezaevi'ne gönderilmiştir. 1963 yılında adli tıp raporuyla tahliye edilir, Ankara Hastanesinde tedavi edilir. Ancak lehinde yapılan siyasi gösteriler nedeniyle yeniden cezaevine gönderilen Celal BAYAR 1964 yılında tekrar tahliye edilmiş, ancak siyasi hakları iade edilmemiştir.

Daha sonra çıkarılan bir kanunla tüm eski Demokrat Partililerle birlikte siyasi haklarına kavuşmuş, 1975 de ancak zamanın Anayasasına göre eski bir Cumhurbaşkanı olarak tabii senatörlük hakkını kullanma davetini seçilmeden senatoya girmenin demokratik kurallara ve inançlarına uymadığı gerekçesiyle kabul etmemiştir.

22 Ağustos 1986 günü İstanbul'da 104 yıllık dolu bir yaşamdan sonra hayata gözlerini yummuştur. Ankara'da yapılan devlet töreninden sonra doğduğu yer olan Bursa-Gemlik-Umurbey'de toprağa verilmiştir.

CELAL BAYAR'IN ÇEŞİTLİ KONUŞMALARINDAN ALINTILAR

- O- "-İttihad ve Terakki'nin gayesi isminde mündemiçtir."
- 1914, AHENK gazetesine beyanatından-
- O- "-İnsanlık camiasında hayırlı ve doğru işleri şevk ve iman-ı mutlakla en mükemmel ifa eden bizim milletimizdir."
- 1915, Şömendöfer mektebinin açılışı dolayısıyla AHENK gazetesine beyanatından-
- O- "-Kimet ve külfetine sahip olunmayan topraklar vatan değildir."
- 1915, Balçova istihsal ve istihlak zirai kooperatifi açış konuşmasından-
- O- "-Zahiri çeresizlikleri bu büyük millete değişmez kader sayan insanlardan değiliz."
- 1915, Balçova istihsal ve istihlak zirai kooperatifi açış konuşmasından-
- O- "-Memleketi ancak silahların kurtardığı anlar vardır."
- 1919, İzmir'in işgali dolayısıyla,
- O- "-Eakikatlerden tenzilat yapılamaz.."
- 1920, Osmanlı Mebusan Meclisindeki kürsü konuşmasından-
- O- "-Ke varsa milletin iradesinde ve kararındadır."
- 1920, Osmanlı Mebusan Meclisindeki kürsü konuşmasından-
- O- "-Milleti temsil ettiğimize cidden kani isek istilaya uğramış vatan parçalarındaki facialar önünde hala nasıl yaşayabiliyoruz?"
- 1920, Osmanlı Mebusan Meclisindeki kürsü konuşmasından-
- O- "-Hakkı karşılanmamış emeğin huzur ve saadet getirdiği görülmemiştir"
- 1921, Umur-u İktisadiye vekili olarak Zonguldak kömür havzası dönüşü beyanatından-

- O- "-Ben, milli cidalde ayağında çarık, vatanın selamet ve menfaati uğruna İzmir dağlarında dolaşırken hatırımdan ne mebusluk, ne vekalet geçmişti. Ben, memleketin iktisadi yükselmesine çalışmayı gaye edinmişimdir ve bana bu işi verenin (1) itimadı, Bankanın muvaffak olması için kafidir."
- 1924, İş Bankasının kuruluşu dolayısıyla Halk Fırkası grubundaki beyanatından-
- O- "-Türk milleti en yüksek irade kuvvetine sahiptir."
- Aralık 1932, tasarruf haftası konuşmasından-
- O- "-Ezizim yurtta sulh, cihanda sulh siyasetimizin temeli, cihan tarihinin binbir facia ile örülü muhtevasının ilhamıdır. Meşru haklarımıza riayetkar olunduğu müddetçe dünya için sulh ve sükun unsuruyuz."
- Mayıs 1933, Atina'da Türk-Yunan Anlaşması beyanatından-
- O- "-İktisadi istiklal olmadıkça, siyasi istiklalin nazariyede kalacağını bizim kadar ağır tediye etmiş bir millet yoktur."
- 1933, Londra para ve iktisad konferansındaki beyanatından-
- O- "-Vatan hizmetlerimizde vicdanımızı tatmin için maziden müdevver boşlukları doldurabilmenin de muvaffakiyetine erişmiş olmamız şarttır."
- 1934, Birinci Beş Yıllık Sanayi planının tatbikatı üzerindeki beyanatından-
- O- "-Cumhuriyet, milletimizin kendisine has olarak yarattığı kuvvettir."
- Ocak 1934, Nazilli Halkevindeki beyanatından-
- O- "-Refahın ve işhayatının müsbet unsuru olmayan vatan imkanları ve bu meyanda madenler hazin bir nazariyedir. İktisadi faaliyetin ihyakar vasıtası olmayan her türlü kıymetlerden söz etmek, yüce milletimizden tasvib görmeyecek mazereti olmayan tesellidir."
- 1934, Eylül, Madencilik Kongresi konuşmasından-
- O- "-Ben en ümitsiz zamanlarda sizlerin içinizde yaşadım. Görüyorsunuz ki tarihin kaydetmediği bir zaferle dünyayı kışkandırdık. İktisadi mücadele çok çetin olmakla beraber birincisi kadar müşkil değildir. Onu da kazanacağız: BÜTÜN MEMLEKET İÇİN REFAHI FETHEDECEĞİZ..."
- Ocak 1934, Akhisar'daki konuşmasından.-

(1) ATATÜRK'ün demek istiyor.

O- "-Değişmeyen prensibimiz her sahada en çok emeği olanın en çok hakkı almasıdır."

Ocak 1934, Aydın konuşmasından-

O- "-İhtisası ödemek lazımdır."

1934, Bankalar Barem Kanunu açıklamalarından-

O- "-Eu vatanın emrine aşk ile, heyecan ile koşmalıyız."

Ekim 1934, Keçiborlu Kükürt Fabrikası açış konuşmasından-

O- "-Tüccar mana ve maddede kendi menfaatlerini; vatan ve millet hakları içinde mezceden ahlak ve dirayet sahibidir."

Mayıs 1935, Ticaret ve Sanayi Odaları kurultayındaki konuşmasından-

O- "-Tabii varlıklar ve imkanlar milletin muasır hayatına mesned olmadıkça, mesuliyet sahiplerine yerine getirilmemiş vazifelerini ihtar eden hakemlerdir."

Mayıs 1935, Ticaret ve Sanayi Odaları kongresi kapanış konuşmasından-

O- "-Ne yapsak çiftçimize, köylümüze devlet olarak borcumuzu ödeyemeyiz. Bu hakikat sonuna kadar yerinde kalacaktır."

1935, Zırai Kredi Kooperatifleri Kanunu dolayısıyla beyanatından-

O- "-Bizim tatbik ettiğimiz devletçilik sistemi, kendi ihtiyaçlarımızdan doğmuş, kendimize has bir sistemdir. Fertlerin hususi teşebbüslerini esas tutmak, fakat büyük bir milletin ve geniş bir memleketin bütün ihtiyaçlarını ve birçok şeyin yapılmadığını gözönünde tutarak memleketin iktisadiyatını devletin eline alması..."

Beşinci İzmir Fuarını açış konuşmasından, 1935,-

O- "-Ne kadar ihraç malımız varsa üzerinde bizim olduğunu anlatan TÜRK MALI kaydının halisliği, mükemmeliği, tatminkarlığının istisnası olmayan isbat olmasını istiyoruz. Aynı zamanda milletimizin haysiyetinin teminatı altındaki bu mevzuda hassasiyet göstermiyenlere müsamaha; asla kabul etmeyeceğimiz ihanettir."

1935, Tağşişin Men'i ve İhracatın Kontrolü Kanunu konuşmasından-

0- "- Sanayileşme sadece, zenginleşme değildir : Teknik ve medeniyeti günlük hayatla yuğurmaktır."

1936, İkinci beş yıllık planı izah konuşmasından-

0- "- Hususi teşebbüs, kazancı kadar memleketini düşünecektir. Dikkat edilmeyen sosyal adalet, hiçbir tali tedbirin dolduramayacağı boşluklara yol açar."

Mayıs 1936, Meclisteki beyanatından-

0- "- El san'atlarımızın ceddimizin kendisinden sonrakilere en değerli mirası olduğunu tasdik etmek kafi değildir: Bizim de bizden sonrakilere bu değerde emanetler bırakmak vazifemiz vardır."

1936, Küçük San'atlar Kongresi konuşmasından-

0- "- Ekonomide Kemalist rejimin gayesi, tek cümle içinde sudur : Memleketi en kısa zamanda imkanlarının son çizgisine eriştirmek..."

1937 Şubat, Financial Times'e beyanatından-

0- "- Topraksız çiftçi bırakmamak; üretim vasıtalarını tanımlamak; ziraat bölgelerine göre tedbirler almak; bol-iyi-ucuz üretimi sağlamak..."

1937, Başbakan olarak hükümet programından-

0- "- Türkiye'de çıplak kayalar içinde bedbaht bir hayat sürmekten başka nasip bulamayan insanlar bırakılmıyacağız."

1937, Başbakan olarak Doğu seyahatinden dönüşünde.-

0- "- Atatürk'ü sevmek Türk milleti için milli bir ibadettir."

16 Kasım 1938, Millet Meclisindeki konuşmasından.-

SÖZLEŞME TASARISI

TARAFLAR :

Bir taraftan TÜRKİYE CUMHURİYETİ Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adına hareket eden ile diğer taraftan arasında aşağıdaki şartlar dahilinde işbu sözleşme aktolunmuştur. Bu sözleşmede Bayındırlık ve İskan Bakanlığı "BAKANLIK" diğer taraf da "MİMAR" olarak anılmıştır.

SÖZLEŞMENİN KONUSU

Madde : 1

İşbu sözleşmede yapılması taahhüt edilen işin konusu, Celal BAYAR'ın Anıt-Mezarı ile Yakın ve Uzak Çevre Düzenlemesi Proje işidir.

MİMARIN YAPACAĞI İŞLER

Madde : 2

a) 1/100 ölçekli proje safhası : (Mimari kesin proje, statik ve tes. ön pr. Bakanlığa verdiği teklif ana temasına sadık kalarak;

- 1) Yerleşim Planı : Ölçek : 1/100
- 2) Yakın Çevre Düzeni Planı : Ölçek : 1/500
- 3) 1/100 ölçekli mimari proje ve mahal listesi
- 4) 1/20 ölçekli sistem detayı
- 5) Anlatım ve Tanıtım elemanları uygun ölçekli çizimleri
- 6) Peyzaj mimarlığı ön projesi
- 7) 1/100 ölçekli statik ön proje ve hesapları
- 8) 1/100 ölçekli tesisat ön proje ve hesapları
- 9) Altyapı ön projeleri

1/100 ölçekli proje safhasına ait projeler ve hesaplar üç nüsha ozalit kopya halinde BAKANLIĞA teslim edilecektir.

b) 1/50 ölçekli proje safhası : (Uygulama ve detay projeleri)

Bakanlıkça tasdik edilen 1/100 ölçekli mimari kesin proje safhasında düzenlenen 1/20 ölçekli sistem ve mahal detaylarına, 1/100 ölçekli statik ön proje ve hesaplarına, 1/100 ölçekli bütün tesisat ön proje ve hesapları ile anlatım ve tanım elemanları ve peyzaj mimarlığı ön projesine göre;

- 1) 1/50 ölçekli mimari uygulama projesi
- 2) 1/20, 1/10, 1/5, 1/1 ölçekli mimari detaylar
- 3) Statik, betonarme, çelik veya ahşap uygulama proje ve hesapları (kalıp planları 1/50, detay resimleri, 1/20, 1/10, 1/5, 1/1 ölçeğinde olacaktır.) yürürlükteki şartnamelere uygun olarak, altyapı uygulama projeleri.

- 4) 1/50 ölçekli tesisat uygulama projeleri, hesapları ve raporları,
 - 5) Peyzaj mimarlığı uygulama projeleri, yeşil alanlar ve ağaçlandırma hizmetlerine ait projeler,
 - 6) Altyapı uygulama projeleri, hesapları, detayları,
 - 7) Anlatım ve tanım elemanları uygulaması için gerekli detaylar,
- 1/100 safhasına ait orijinaler (kenarları bantlı) ile 1/50 ölçekli proje safhasına ait proje ve hesaplar 4 nüsha ozalit kopya halinde BAKANLIK'a teslim edilecektir.

c) Keşif evrakı hazırlaması safhası

BAKANLIK'tan alınacak örneğe ve 1/50 ölçekli uygulama projelerine, detaylara ve mahal listesine göre; metraj yapılacak inşaatta kullanılacak malzemeden Yapı İşleri Fenni Şartnamesinde yazılı olmayanlarının imalı için özel fiyat analizleri ile keşif özeti düzenlenecek ve bu belgeler oniki takım halinde BAKANLIK'a teslim edilecektir.

Mimar, proje düzenleme hizmetinin bitirildiği yıl rayiçlerine göre düzenlenecek keşif özetini BAKANLIK'a ayrıca verecektir.

Madde : 3

Madde 2 de belirtilen sıraya göre düzenlenen her sayfaya ait projeler, raporlar ve keşif evrakı, müteamil olan esaslar dahilinde muntazam dosyalar içinde ve Madde 2 de gösterilen sayılarda BAKANLIK'a teslim edilecektir.

Madde 2(b) safhasında teslim edilen projeler tasdik edildikten sonra bu proje ve hesapların birer nüshası MİMAR'a iade edilecek, MİMAR tasdikli projelere göre 1/50 ölçekli proje safhasına ait bütün proje orijinaleri tashih edecek ve bu tashihli orijinalerden yeniden çekilecek ozalit kopyaları, projeler 4'er takım, hesaplar (2) şer takım halinde ve kenarları bantlanmış orijinalerle birlikte BAKANLIK'a teslim edilecektir.

Proje orijinaleri BAKANLIK'a bir ambalaj içinde teslim edilecektir.

Madde 2 nin ilgili paragrafları gereğince BAKANLIK'a verilecek ve tasdik edilecek listelerde bulunmayan fakat düzenlenmesi lüzumu bilahare anlaşılan ve düzenlenmesi yazı ile istenilen detayları, MİMAR, verilen süre içinde yapmaya mecburdur.

Madde : 4

MİMAR, bu sözleşmeye göre yapılacak işlerden bizzat sorumlu olup, mimari hizmetler ile ilgili işleri bizzat yapmayı; Mühendislik hizmetleri için isimlerini bildirdiği ve BAKANLIK'ça uygun görülmüş olan veya proje yarışmalarında kimlik zarfında isimlerini bildirdiği,

- a) İnşaat Mühendisliği Hizmetleri ile ilgili işleri
-'a,
- b) Makine Mühendisliği Hizmetleri ile ilgili işleri
-'a,
- c) Elektrik Mühendisliği Hizmetleri ile ilgili işleri
-'a,

- d) Dekorasyon ve Tefriş ile ilgili işleri
.....'a,
e) Peyzaj Mimarlığı ile ilgili işleri
.....'a,

yaptırmayı ve bütün iş müddeti içinde bunlarla işbirliği yaparak çalışmayı kabul ve taahhüt eder. Adları yazılı uzmanlardan herhangi biri safhasında kendisine ait hizmeti yapmaktan sarfınazar ettiği takdirde, MİMAR, aynı hizmeti BAKANLIK'ın kabul edeceği başka bir uzmana yaptırmaya mecburdur. Aksi halde BAKANLIK bu hizmetleri MİMAR'dan alıp nam ve hesabına başka uzmanlara yaptırmaya yetkilidir. MİMAR ve bu maddede adları yazılı diğer uzmanlar hazırlayacakları projelerin her türlü telif haklarına sahiptirler.

Madde : 5

MİMAR, bu sözleşme çerçevesine giren işlerde, tasdik sırasında fark edilmeyen hatalardan ve BAKANLIK'ın ikazına rağmen düzeltmemekte ısrar ettiği hususlardan dolayı BAKANLIK'ın duçar olacağı zararları ödemekle mükelleftir.

Madde : 6

MİMAR, tasdike verdiği proje ve hesaplarda BAKANLIK'ın istediği düzeltmeleri yapmaya mecburdur. Projeler tasdik edildikten ve MİMAR'ın ilgisi kesildikten sonra dahi tesbit edilecek herhangi bir hatanın tashihi MİMAR'a aittir. MİMAR, bu tashihati yapmaktan imtina ettiği takdirde bu iş, nam ve hesabına bir başkasına yaptırılır ve bedeli 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

SÖZLEŞMENİN MÜDDETİ :

Madde : 7

Bu sözleşme çerçevesi içinde ve Madde 2 de zikredilen işlere ait tanzim cetveli, sözleşmenin (Sayıştay Başkanlığınca Tescilinin) / (Tekemülünün) MİMAR'a tebliğ edildiği tarihten başlamak üzere ve tasdikler için lüzumlu müddetler her fıkradaki işin idareye tesliminden başlamak üzere aşağıda gösterilmiştir. Proje tanzimi için MİMAR'a verilen müddetler her hizmet safhası için, bir önceki hizmet safhasının tasdikinin BAKANLIK'ça MİMAR'a yazılı olarak bildirildiği tarihten başlar ve proje evrakının BAKANLIK evrak kalemine teslim edildiği tarihte biter.

	Tanzim için gün	Tasdik için gün
1. Madde () nin () fıkrasındaki işler
2. Madde () nin () fıkrasındaki işler
3. Madde () nin () fıkrasındaki işler
4. Madde () nin () fıkrasındaki işler
5. Madde () nin () fıkrasındaki işler
6. Madde () nin () fıkrasındaki işler

Yukarıda belirtilen işlerin tanzim sırası BAKANLIK'ça değiştirilebilir.

Madde : 8

Madde 3 de mevzubahis şekilde verilmeyen projelerle evvelce tasdikli listedekinden noksan verilen hesap ve resimler zamanında verilmiş sayılır. Ancak, evvelce tasdik edilmiş listedekilerden fazla olarak istenen resim ve hesabat için lüzumlu müddet MİMAR'a verilir. BAKANLIK'ın isteyeceği değişiklikler bir yanlışlığın düzeltilmesi şeklinde değil ise keza lüzumlu müddet MİMAR'a verilir.

Madde : 9

MİMAR tarafından usulüne göre tanzim edilip BAKANLIK'a tasdik edilmek üzere verilen projelerle hesabatta kusur ve noksan bulunduğu takdirde, MİMAR bunları BAKANLIK'ın yazılı emri üzerine ayrıca bir bedel istemeksizin düzeltmek mecburiyetindedir. Bu yüzden vukua gelecek gecikmeler ceza hükmüne tabidir.

CEZALAR VE TAZMİNAT :

Madde : 10

a) İşbu sözleşmedeki bilimum işlerin Madde 7 deki müddetler içinde ikmalî şarttır. Geç teslimi halinde herbir kısım için her gecikme günü başına MİMAR'ın istihkakındanTL. sı ceza kesilecektir. Herhangi bir safhada gecikme 15 günü tecavüz ederse BAKANLIK ceza almaya devam ederek beklemekte veya bu sözleşmeyi bozmakta serbesttir. 7. maddede belirtilen hizmet safhaları sürelerindeki gecikmeler dolayısıyla kesilen cezalar; işin sonunda tümiş, toplam tanzim süresinde teslim edildiği takdirde iade edilir. Tüm işler toplam tanzim süresinden geç teslim edildiği takdirde, toplam tanzim süresini aşan günler için ceza kesilir. Ve bundan, toplam tanzim süresi içerisinde kesilen cezaların mahsubu yapılır.

b) Süre aşımını önlemek üzere verilen kusurlu ve noksan belgeler ve projeler, verilmemiş sayılır ve ceza hükmüne tabidir. Ancak BAKANLIK'ın on gün içinde MİMAR'a bu gibi kusurlu ve noksan belgeler iade edilmediği veya bunları belirten bir yazı gönderilmediği takdirde, belge ve projelerin BAKANLIK'ta kaldığı müddetin on günden fazlası için ceza kesilmez.

Madde : 11

Gerek BAKANLIK ve gerekse MİMAR sözleşme eklerinde kendilerine verilen vecibeleri yerine getirmezlerse karşılıklı olarak sözleşmeyi fesh edebilirler. Fesih keyfiyetinin taahhütlü mektupla karşı tarafa bildirilmesi kafidir. Bu durumda 2883 sayılı Kanunun ilgili maddesi gereğince işlem yapılır.

ÖDEMELER :

Madde : 12

a) Bu sözleşmeye göre yapılacak;

- a- Mimari hizmetler karşılığıTL.
- b- İnşaat Mühendisliği hiz.karşılığıTL.
- c- Makine Mühendisliği hiz.karşılığıTL.
- d- Elektrik Mühendisliği hiz.karşılığı.....TL.
- e- Dekorasyon ve Tefriş hiz.karşılığı.....TL.
- f- Peyzaj Mimarlığı hiz.karşılığıTL.

olup, toplam olarakTL. olan bu bedellerin keşif-özetli sözleşmeye eklidir.

b) Bu miktarlar :

- 1- () maddenin () fıkrasındaki işlerin BAKANLIK'ça tasdikinden sonraTL.
- 2- () maddenin () fıkrasındaki işlerin BAKANLIK'ça tasdikinden sonraTL.
- 3- () maddenin () fıkrasındaki işlerin BAKANLIK'ça tasdikinden sonraTL.
- 4- () maddenin () fıkrasındaki işlerin BAKANLIK'ça tasdikinden sonraTL.
- 5- () maddenin () fıkrasındaki işlerin BAKANLIK'ça tasdikinden sonraTL.
- 6- () maddenin () fıkrasındaki işlerin BAKANLIK'ça tasdikinden sonraTL.
- 7- () maddenin () fıkrasındaki işlerin BAKANLIK'ça tasdikinden sonraTL.

TOPLAMTL.

olmak üzere ihale tenzilatına tabi olarak ödenecektir. Ayrıca 2b maddesi gereğince alınan projelerin bir takımı ile 3. madde gereğince istenilen dört takım ozalit kopyasının ücreti faturası üzerinden ödenir.

Madde : 13

Hakediş raporları, MİMAR'ın (Madde 2) de belirtilen sıra içinde kısım kısım yapacağı hizmetlere ait proje ve evrak BAKANLIK'ça tasdik edildikçe (Madde 12) de yazılı miktarlara göre düzenlenir. Sözleşme ve eklerine göre yapılacak gerekli tevkifatı, varsa idareye olan borçları ve cezalarla vergi ve hazinenin diğer alacakları tenzil edilip, hakediş raporuna göre düzenlenecek, verile emrinin kesildiği ve icabı halinde Sayıştay Başkanlığınca vize edildiği günden itibaren 15 gün içinde Bayındırlık Bakanlığı Merkez Saymanlığı tarafından ödenecektir. Bu süre içinde ödeme yapılmazsa kalan taahhütler için MİMAR işbu sözleşmeyi 30 gün vadeli bir noter ihbarnamesini müteakip bozmakta serbesttir.

Madde : 14

MİMAR, işbu sözleşmedeki işler başlatıldıktan sonra yapacağı işlere ait malzeme ve işçilik ücretlerinin artması yeni vergi ve resimler konması veya herhangi bir sebeple bu sözleşmede tesbit edilmiş ücretlerden maada hiçbir isim altında bir ücret isteyemez. Bu sözleşmeye ve taahhütlerin ifasına ait her türlü masraf, vergi, resim ve harçlar ile Belediye Tellallık, Asker Ailelerine Yardım Resmi ve 506 sayılı Kanunla bunları tadil eden kanunlara göre ödenecek primler tamamen MİMAR'a aittir.

TEMİNAT :

Madde : 15

MİMAR, bu sözleşmede girilen işler için kat'i teminat olarak.....
.....TL,lık kat'i teminat mektubu vermiştir.

Madde : 16

Bu sözleşmede zikredilen bilimum işlerin BAKANLIK'ça tasdikli sureti ile hitamında 12. maddeye göre hesap kesilerek MİMARIN kat'ı teminatı geri verilecek ve ilişiği kesilecektir.

AVANS :

Madde : 17

MİMAR'a hükümetçe kabul edilen bir Bankadan alınmış teminat mektubu veya kıymetleri üzerinden olmak üzere Devlet İstikrazı Tahvilleri karşılığında proje düzenleme işleri bedelinin 1/10 una kadar avans verilebilir. Bu avans, verildiği tarihten itibaren işin hitamına kadar düzenlenecek hakediş raporlarından Muhasebe-i Umumiye Kanunu hükümlerine göre mahsup edilir. Herhangi bir sebeple bakiyesi kalırsa son si-tüasyondan veya teminatından kesilerek mahsubu yapılır.

HUKUK HÜKÜMLERİ VE İHTİLAFLAR

Madde : 18

MİMAR kanuni ikametgah olarak
..... adresini göstermiştir. Bu adrese yapılacak her tür tebligat, aynı günde kendisine yapılmış sayılır.

Madde : 19

Bilimum ruhsat işleri ve buna müteferri her türlü resim, harç,pul vs. masrafları BAKANLIK'a aittir.

Madde : 20

Memleketimizde harp vukuu ve BAKANLIK'ın sebep olduğu, gecikmeler mücbir sebep olarak kabul edilmiştir.

Madde : 21

MİMAR mücbir sebep olmadan taahhütlerini kısmen veya tamamen ifa etmediği takdirde bu sözleşmenin eki olan "Mimarlık, Mühendislik ve Şehircilik Hizmetleri Genel Şartlaşması" ahkamı tatbik olunacaktır.

Madde : 22

Bu sözleşmenin tefsir veya tatbikatından dolayı doğabilecek ihtilafların halinde Ankara Mahkemeleri yetkilidir.

Madde : 23

Projelerin hazırlanmakta olduğu büro BAKANLIK elemanları tarafından ziyaret edilebilir ve bu esnada yapılmakta olan işlerin MİMAR'ca kendilerine gösterilmesi mecburidir.

Madde : 24

MİMAR ile Statik ve Tesisat ile Dekorasyon ve Peyzaj uzmanları 2. maddenin a,b,c, fıkralarında belirtilen işlerin yapılması sırasında ve her fıkradaki işler için en-az ikişer defa olmak üzere BAKANLIK'la istişare etmeye mecburdur.

Madde : 25

Yapının maliyeti, bu sözleşmenin akdedildiğiyılı rayiçleri ile (.....) T.şını hiçbir şekilde aymayacak, aştığı takdirde MİMAR, projeleri yeniden bu rakkama getirmek için gerekli tadilatı bütün safhalarda bedelsiz olarak yapacaktır.

Madde : 26

a) İşbu sözleşme arsanın veya ihtiyaç programının değişmesi, tahsisat temin edilememesi veya binanın yapılmasından sarfnazar edilmesi halinde BAKANLIK'ça fesh edilebilir. Bu hususun taahhütlü bir mektupla yükleniciye bildirilmesi kafidir.

Bu takdirde BAKANLIK, yükleniciye o tarihe kadar yapmış olduğu işin bedellerini öder, bu işleri teslim alır ve teminatını iade eder.

Madde : 27

- a) Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi,
- b) Mimarlık, Mühendislik ve Şehircilik Hizmetleri Genel Şartlaşması,
- c) Mimari Eskiz Projesi Düzenleme Esasları,
- d) Mimari Proje Düzenleme Esasları,
- e) İnşaat Mühendisliği Proje Düzenleme Esasları,
- f) Projelendirmede Nazarı İtibare Alınacak Hususlar,
- g) Tesisat projeleri için Tesisat Birim Fiyat Tarifli Kitaplarındaki Şartnameler, bu sözleşmenin tabii ekidir.

Madde : 28

Bu sözleşme Ankara'da iki nüsha olarak tanzim ve teati edilmiştir.

HEYKELTRAŞLIK İŞLERİ
SÖZLEŞME TASARISI

TARAFLAR :

Bir tarafta Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adına hareket eden ..
..... diğer tarafta
sanatçısı olduğu halde işbu sözleşmeyi imza-
lamışlardır. Taraflar bu sözleşmenin hükümlerini şimdiden kabul ve
taahhüt ederler. Sözleşmede taraflar "BAKANLIK" ve "SANATÇI" olarak
anılmışlardır.

İŞİN KONUSU :

Madde 1- İşbu sözleşmede yapılması taahhüt edilen işin konusu,..
..... sanatı işleridir.

SANATÇININ YAPACAĞI İŞLER :

Madde 2- Sanatçı Bakanlığa verdiği teklif ana temasına sadık ka-
larak, yürürlükteki sanat ve meslek yasa ve kurallarına, Ülkemizde ge-
çerli usul ve geleneklere uygun olarak yapılarak tamamlanmasından biz-
zet sorumludur.

Sanatçının yapacağı işin safhaları şunlardır :

- Tüm yapılacak plastik eserlerinin 1/3 ölçeğinde kil modelleri yapımı ve onayı ve onaydan sonra alçıya dönülmesi,
- Yapılacak plastik eserlerin 1/1 ölçeğinde uygulamaya esas mode-
lin kilden yapılması ve onaydan hemen sonra alçıya dökülmesi,
- Modellerin çalışma mahalline nakli ve çalışmaya başlama,
- Plastik eserlerin çalışma mahallinde kabul hale getirilmesi.

İŞİN BEDELİ :

Madde 3- Sanatçı yapacağı eseri 1990 yılı fiyatlarına göre toplam
..... TL. Teklif bedelle yapmayı işbu
sözleşme hükümleri uyarınca kabul ve taahhüt etmiştir. Bu teklif bede-
le eseri tasarlama, eserin imali, işçilik yükleme, boşaltma, taşıma-
cılık ile yasal vergi, resim ve diğer giderler dahil olup, Bakanlıkça
yukarıdaki teklif bedel dışında bu işe ait hiçbir nam adı altında ay-
rıca herhangi bir bedel ödenmeyecektir.

İŞİN SÜRESİ :

Madde 4- Sanatçı bu sözleşmenin 2. maddesindeki işleri en geç ...
..... tarihine kadar yapıp, Bakanlığın kabulüne sunacaktır.

ÖDEMELER :

Madde 5- Sanatçı yukarıda yazılı Madde 3'e göre toplam bedelin :

Madde 2/a'daki işlerin Bakanlığa tesliminde%15'ini
Madde 2/b'deki işlerin Bakanlığa tesliminde%15'ini
Madde 2/c'deki işlerin Bakanlığa tesliminde% 5'ini
Madde 2/d'deki işlerin Bakanlığa tesliminde%55'ini
Madde 2'deki işlerin tamamlanıp Bakanlıkça kabü- lünde%10'unu

alacaktır.

CEZALAR :

Madde 6- Sanatçı yukarıda Madde 2'deki yazılı işleri Madde 4'deki süre içinde tamamlamak zorundadır. Bu süre sonunda meydana gelecek gecikmenin beher günü için sanatçıdanL. kesilecektir.

TEMİNAT :

Madde 7- Taahhüdün kesin teminatıL. (.....) dir. Bu miktar sözleşme sırasında sanatçı tarafından nakit veya Banka teminat mektubu olarak verilecektir. Sözleşmenin 2. maddesindeki tüm işler tamamlandıktan sonra Bakanlıkça kabulü yapılır. Kabul tarihinden itibaren 12 ay müddet zarfında yapılan sanat eserinde iklim şartlarından dolayı bozulma ve hasar olmazsa, bu müddetin sonunda teminat mektubu iade edilir. Eğer bu müddet içinde sanat eserinde bir hasar ve bozulma olursa sanatçı bu hasarı tamir ettirmek ve sanatçının su'i taksiri dışında meydana gelecek noksan ve kusurlu işleri yapmak zorundadır. Aksi halde Bakanlık bu işi sanatçının nam ve hesabına dilediğine yaptıracaktır.

Madde 8- Sanatçının eserinin kabulü, Bakanlıkça oluşturulacak bir kabul heyetince yapılacaktır. Eseri seçen jüri üyeleri bu kabul heyetinin doğal üyesidir.

TELİF :

Madde 9- Sanatçı meydana getireceği eserin doğal telif haklarına sahiptir. Tarafların rıza ve yazılı kabulü olmadan çoğaltılamaz, taktid edilemez.

Madde 10- Bu sözleşme konusunda yapılacak sanat eserinin müellifi sanatçı olacağından sözleşmedeki haklarını devir, temlik edemez ve vekaleten idare ettiremez.

AVANS :

Madde 11- Sanatçıya 3. madde gereğince ödenecek bedeller yekununun kadar bir avans sözleşme akdini müteakip banka teminat mukabilinde verilecektir. Bu avans hakedişlerden %kesilerek itfa edilir. Avansın başka maksatlara sarf edildiği anlaşılırsa defaten tahsilî cihetine gidilecektir.

UYUŞMAZLIKLAR :

Madde 12- Bu sözleşme tatbikatından doğacak uyuşmazlıklar Ankara Mahkemelerinde çözülecektir.

KANUNİ İKAMEGAH :

Madde 13- Sanatçının kanuni adresi dir.

Bu adrese yapılacak tebligat kendisine yapılmış sayılacaktır.

SANATÇI

DAYHEDİRLİK VE İSKAN BAKANLIĞI

**MESLEKİ KONTROLLUK
HİZMETLERİ SÖZLEŞMESİ**

TARAFLAR :

Bir taraftan T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adına hareket eden ile diğer taraftan, arasında aşağıdaki şartlar dahilinde bu sözleşme aktolunmuştur. Bu sözleşmede Bayındırlık ve İskan Bakanlığı sadece "Bakanlık" ve diğer tarafta "Mimar" diye anılmıştır.

SÖZLEŞME MEVZUU :

Madde : 1

Bu sözleşme ile, her türlü proje ve ihale evrakı Mimar tarafından hazırlanmış bulunanbinasının (.....) lira keşif tutarlı Mimarlık, Statik ve Tesisat Mesleki Kontrolluk Hizmetlerinin yapılmasına Bakanlık Mimara %... (yüzde) tenzilat veT. ihale bedeli ile tevci etmiş, Mimar da bu işleri yapmayı kabul ve taahhüt etmiştir. Mimar üzerine aldığı hizmetlerin bu mevzudaki hizmet kaidelerine, nizamlarına ve sözleşmede zikredilen esaslara uygun olarak ifasından sorumludur.

MİMARIN YAPACAĞI İŞLER :

Madde : 2

a) Yapının Mimari Kontrol Hizmetleri :

İhalede sonradan inşaat müteahhidine yer tesliminde hazır bulunmak, inşa ve tesis işlerinin devamınca proje ve şartnamelere göre mesleki kontrolünü yapmak, uygulama sırasında gerekecek değiştirme ve detay resimlerini hazırlamak, geçici kabulde bulunmak ve bitmiş inşaatın 1/50 ölçekli yapıldı projesini yaparak üç kopyesi ile birlikte idareye vermek,

b) Yapının İnşaat Mühendisliğine ait Kontrol Hizmetleri :

Yer tesliminde hazır bulunmak, inşa ve tesis işlerinden İnşaat Mühendisliğine konu olan cüzünün devamınca teknik kontrolünü yapmak, uygulama sırasında gerekecek değiştirme ve detay resimlerini hazırlamak ve bitmiş inşaatın İnşaat Mühendisliği hizmetlerine ait bölümü için 1/50 ölçekli yapıldı projesini yaparak üç kopyesi ile birlikte idareye vermek,

c) Yapının Makine ve Elektrik Mühendisliğine ait kontrol hizmetleri:

Her türlü makina ve elektrik tesis işlerinden Makine ve Elektrik Mühendisliğine konu olan cüzünün devamınca teknik kontrolünü yapmak, uygulama sırasında gerekecek değiştirme ve detay resimlerini hazırlamak, geçici kabulde bulunmak ve bitmiş tesisatın 1/50 ölçekli yapıldı projesini yaparak üç kopyesi ile birlikte idareye vermek,

d) Peyzaj Mimarlığına ait Kontrol Hizmetleri :

Yeşil alan ve ağaçlandırma hizmetlerinin devamınca teknik kontrolünü yapmak, uygulama sırasında gerekecek değiştirme ve proje hizmetlerini yapmak, geçici kabulde bulunmak, ve bitmiş peyzaj mimarlığı 1/50 ölçekli yapıldı projesini yaparak 3 kopya ile birlikte idareye vermek.

e) İnşaatın genel durumu hakkında aylık raporlar vermek ve bu raporda ayrıca, Bakanlıkça tayin edilen kontrol veya kontrol heyeti tarafından düzenlenen atasman, yeşil defter, şantiye defteri ve sitüasyonların tetkiki ile bu işlere mutabakatını belirtmek.

Madde : 3

Madde 2 de yazılı, Mimari Mesleki Kontrollük Hizmetlerini mimar bizzat, Mühendislik Mesleki Kontrollük Hizmetlerini ise projeleri düzenleyen Mühendisler yapacaklardır.

Projeleri düzenleyen mühendisler bu hizmetleri, sözleşmedeki şartlar dahilinde yapmak istemedikleri ve bunu yazılı olarak bildirdikleri takdirde, bu hizmetler, mimarın teklif ve idarenin tasvip edeceği başka mühendisler tarafından yapılacaktır.

SÖZLEŞME MÜDDETİ :

Madde : 4

Mimari ile İnşaat, Makine ve Elektrik Mühendisliği Peyzaj Mimarlığı mesleki kontrol hizmetleri süresi binası için (.....) aydır. Bu müddet sözleşmenin Sayıştay Başkanlığınca tescilinin/(Tekemmülünün) Mimari'a tebliği tarihinden başlar. Bu müddet inşaat müteahhidi ile yapılan sözleşmedeki inşaat süresinin (Ay)'a çevrilmesi ve kesirin tam (Ay)'a iblağ edilmesi suretiyle hesaplanmış olup mesleki kontrollüğün geç başlamasından ötürü değiştirilemez. Şu kadar ki, inşaat müteahhidi ne yer teslimi tarihinden itibaren bir ay içerisinde mesleki kontrol idarece ihaleye davet edilmemişse idarenin sebebiyet verdiği bu gecikmenin bir aydan fazlası yukarıda belirtilen süreden düşülerek yeniden tesbit edilir.

Madde : 5

Kontrol müddeti olan (.....) ay zarfında nin inşaatı mimarın elinde olmayan sebeplerle Bakanlıkça tatil edilir veya inkıtaa uğrarsa Bakanlık bu hususu mimara yazılı olarak bildirir ve mimarın kontrol hizmetlerini durdurur. Bu takdirde tebligatın yapıldığı ay ve onu takip eden ayın istihkakını kendisine tediye eder.

Madde :6

Herhangi bir sebeple, inşaat 4. maddede tespit edilen süre sonunda bitmediği takdirde, taraflar aynı şartlarla sözleşmeyi devam ettirmekte serbest olup, mimari kontrollük vazifesinin devamınca, inşaatı devam eden mimarlık, mühendislik hizmetlerini ait aylık sitüasyonların ödenmesine devam olunur. İnşaat taahhüdü tesbit edilen süreden önce bitirilirse, kontrol ücretinin bakiyesi mimara defaten ödenir.

Madde : 7

Kontrollük müddeti olan (.....) ay zarfında mimar, en az haftada üç gün olmak üzere şantiyede bulunmaya;

Ayrıca işin inşaat, elektrik ve makine bölümlerini ihtiva eden kısımlarını, işin aksamadan yürümesini temin edecek tarzda Madde 3 de belirtilen mütehassıslara durum ve zaruret hasıl oldukça kontrol ettirmeye mecburdur.

Madde : 8

Tatil edilmiş veya inkitaâ uğramış olan inşaatın Bakanlıkça tekrar başlatılması halinde ve Mimardan kontrollük hizmetine devamını talep etmesi üzerine Mimar Kontrollük Hizmetlerini bu sözleşme şartları ile yapıp yapmamakta serbesttir.

Madde : 9

İnşaatın muvakkat kabulü yapıldıktan sonra Bakanlık % 5 nispetindeki eksik işlerin tamamlanması süresinde kontrollük hizmetlerinin devamını Mimardan isteyebilir. Bu takdirde kontrol sitüasyonlarının tediyesine devam olunur.

Madde : 10

a) Binanın keşif bedeli	:	TL.
Bu miktarın inşaat müteahhitliği cüzü	:	TL.
Makine müteahhitliği cüzü	:	TL.
Elektrik müteahhitliği cüzü	:	TL.
Peyzaj mimarlığı cüzü	:	TL.

olarak bulunmuştur.

Bu suretle : (Ekli keşifte görüldüğü gibi)	:	TL.
Mimari Mesleki Kontrollük Hiz.Karşılığı	:	TL.
İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Karşılığı	:	TL.
Makine Mühendisliği Hizmetleri Karşılığı	:	TL.
Elektrik Mühendisliği Hiz.Karşılığı	:	TL.
Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri Karşılığı	:	TL.

olarak tesbit edilmiştir. Böylece mimarın bilumum kontrol hizmetleri sarılığındaki yekün istihkakı TL.sı olarak bulunmuştur.

b) Madde - 10 da tesbit olunan ücret, Madde - 4 de tesbit edilen müddete bölünerek mimarın aylık kontrol sitüasyonları (Mimari: Statik: Tesisat: Elektrik: Peyzaj) olmak üzereTL. sı olarak tesbit edilmiştir. Mimarın işe başladığı tarihe kadar inşaata imalat olarak sarf edilen madde miktar, keşif bedeline oran yapılmak suretiyle, yekün kontrollük ücretinden düşülecek ve kalan bedel Madde 4 de tesbit edilen müddete bölünerek aylık kontrollük ücreti de tekrar hesap edilecektir.

Madde : 11

Madde 10 da tesbit edilen aylık kontrol sitüasyonunun hakediş raporu Bakanlıkça her ay sonunda hazırlanır, vergi ve hazinenin diğer alacakları tenzil edilir, hakediş raporuna göre düzenlenecek verile emrinin kesildiği ve icabı halinde Sayıştayca vize edildiği günden itibaren 15 gün içinde Saymanlığı tarafından ödenir. Bu süre içinde ödenmezse kalan taahhütleri için mimar işbu sözleşmeyi 30 gün vadeli bir noter ihbarnamesini müteakip bozmakta serbesttir.

Madde : 12

Mimar ihale tarihinden sonra kendi mevzularına ait malzeme ve işçilik ücretlerinin artması ve yeni vergi ve resimler konulmasından dolayı veya herhangi bir sebeple bu sözleşmede tesbit edilmiş ücretlerden maada hiçbir isim altında bir ücret isteyemez. Bu sözleşmeye göre taahhütlerin ifasına ait her türlü resim vergi ve 506 sayılı Kanunla bunları tadil eden kanunlara göre ödenecek primler tamamen mimara aittir.

Madde : 13

Kontrollük Hizmetlerinin ifası için inşaat mahallinde Bakanlık mimara çalışma yeri gösterecektir. Bu yerin işletme ve bakım masraflarını yapacaktır.

HUKUKİ HÜKÜMLER :

A- TEMİNAT VE CEZALAR

Madde : 14

Mimar bu sözleşmede zikredilen kontrollük hizmetleri için
.....T. sı kati teminat olarak
.....T. lık kati teminat mektubu vermiştir.

Madde : 15

Kontrollük Hizmetleri ifası bittikten sonra Mimarın teminatı geri verilecek, ilgisi kesilecektir.

Madde : 16

Mücbir sebep olmaksızın ve ne sebeple olursa olsun mimar taahhüdünü kısmen veya tamamen ifa etmediği takdirde bir ihbar yazısıyla kendine 15 günden az olmamak şartıyla bir mühlet verilir ve mühletin sonuna kadar ihtar yazısının hükümlerine riayet etmezse başka bir ihtar ve merasime ve hüküm olmaya lüzum kalmaksızın Bakanlık sözleşmeyi feshetmeye yetkilidir.

Sözleşme feshedildiği takdirde mimarın teminatı hazineye irad kaydolunur.

Madde : 17

Mücbir sebep olmaksızın sözleşmede yazılı asgari aylık hizmetlerinden, hizmeti ita edilmeyen her gün için, o güne tekabül eden istihkak mimarın aylık situasyonundan kesilecek ve ademi ifadan dolayı muhtemel zarar karşılığıT. sı ceza ödeyecektir.

Madde : 18

Mimar kanuni ikametgah olarak
..... adresini göstermiştir. Bu adrese yapılacak her türlü tebligat aynı günde kendisine yapılmış sayılır.

B- İHTİLAFLARIN HALLİ

Madde : 19

Sözleşmenin tefsir ve tatbikinden dolayı doğacak ihtilaflar Ankara Mahkemelerince halledilecektir.

Madde : 20

Bu sözleşme Ankara'da iki nüsha olarak tanzim ve teati edilmiştir.